Dosar nr. 4-3528/2023
4-23155863-12-4-02112023

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

08 mai 2024 mun. Chişinău
Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
în componență:
Președintele ședinței, judecătorul: Radu Grecu
Grefier: Marcela Rodideal
în absența:
Făptuitoarei Elena Beregoi
Agentului constatator Petru Samburschi

examinând în ședința de judecată publică, în limba română, cauza contravențională iniţiată în privința lui **Beregoi Elena**, născută la *****, IDNP *****, cu domiciliu în ***** pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 63 alin. (1) din Codul contravențional,

c o n s t a t ă:

Făptuitoarei **Beregoi Elena**, i se incriminează că la data de 25.09.2023, la ora 09:14, aflându-se în mun. Chişinău, pe șos. Muncești 91, minorul ***** a.n. *****a deteriorat automobilul de model *****cu n/î *****, careva bunuri nu au fost sustrase din automobil, astfel aceasta nu și-a îndeplinit obligațiile de întreținere, educare și de instruire a copilului.

Acțiunile făptuitoarei, de către agentul constatator au fost încadrate în baza art. 63 alin. (1) din Codul contravențional, potrivit căruia constituie contravenție *neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către părinţi sau de către persoanele care îi înlocuiesc a obligaţiilor de întreţinere, de educare şi de instruire a copilului*.

Totodată, cauza contravenţională şi materialele anexate, împreună cu procesul verbal cu privire la contravenție cu seria/nr. MAI06 106866, au fost expediate în instanţa de judecată, conform competenței spre examinare în fond la Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani), fiind distribuită judecătorului Radu Grecu.

În şedinţă de judecată *agentul constatator* cât și *contravenientul* nu s-au prezentat, fiind citat în mod legal despre locul, data și ora ședinței de judecată ce se confirmă prin avizele de recepție anexate la dosar, din care motiv prin prisma art. 455 Cod Contravențional, pentru a nu tergiversa examinarea cauzei, existând citarea legală a părților, instanța de judecată consideră posibilă examinarea cauzei în lipsa acestora. Concomitent, informații despre data locul și ora ședinței de judecată pe cauza dată au fost făcute publice și pe site-ul oficial al instanței de judecată, ce se asimilează cu citarea publică. Ținând cont de faptul că procedura de citare legală a fost respectată, instanța de judecată a dispus, în baza art. 382 din Codul contravențional, examinarea cauzei în lipsa acestora.

În continuare, verificând materialele cauzei contravenţionale şi procesul verbal cu privire la contravenție sub aspectul îndeplinirii condițiilor de fond și de formă prevăzute de lege pentru valabilitatea sa în coroborare cu expunerile agentului constatator la materialele dosarului contravențional, instanța de judecată reține următoarele.

În drept, în conformitate cu art. 8 alin. (2) din Codul contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Potrivit art. 395 alin. (1) pct. 1) lit. b) din Codul contravenţional, instanţa judecă cauzele contravenţionale prevăzute la art. 61, **63–66**, 316–318[1], 320, 336 din acelaşi cod.

Respectiv, în conformitate cu prevederile art. 400 alin. (4) şi (5) din Codul contravenţional, contravenţiile prevăzute la articolele 63–65 se constată de către angajaţii subdiviziunilor subordonate Ministerului Afacerilor Interne care exercită atribuţiile poliţiei, iar procesele verbale cu privire la contravenţiile prevăzute la articolele 63–65 se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente.

Conform art. 442 alin. (1) din Codul contravențional, procesul verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

De asemenea, În conformitate cu prevederile art. 458 alin.(1) Cod Contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

În asemenea situație, în vederea respectării garanțiilor sus indicate, instanța de judecată va verifica legalitatea și temeinicia procesului verbal cu privire la contravenție cu seria/nr. MAI06 106866 din 04.10.2023.

Sub aspectul legalității procesului verbal cu privire la contravenţie, instanța de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art. 5 și 7 din Codul contravențional.

Legea contravențională prevede redactarea procesului verbal cu privire la contravenție într-o anumită forma *„ad validitatem”*, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit, iar în acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 al Codului contravențional.

La fel, instanța de judecată menționează că, procesul verbal cu privire la contravenție a fost întocmit și perfectat în absenţa făptuitoarei **Beregoi Elena** în prezenţa unui martor, care a fost citat corespunzător, iar în acest sens nu pot exista incertitudini cu referire la faptul neaducerii la cunoștință a drepturilor și obligațiilor lui prevăzute de art. 34, 378, 384, 387 și 448 din Codul contravențional, precum și decizia agentului constatator de a remite cauza contravenţională în instanţă, fapt confirmat prin lipsa semnăturii acesteia în toate rubricile necesare din procesul verbal cu privire la contravenție, dar şi prin lipsa altor probe în acest context.

Respectiv, procesul verbal cu privire la contravenție a fost încheiat de către agentul constatator în absența persoanei a actului nominalizat, fiind reţinută şi semnătura unui martor asistent, cu indicarea datelor pentru citarea sa, în privinţa căruia instanţa nu atestă dubii rezonabile privind dezinteresul acestuia, ce ar fi contrare prevederilor art. 388 alin. (8) din Codul contravenţional, potrivit căruia, în cazurile prevăzute de lege, agentul constatator este obligat să asigure participarea la acţiunile procesuale *a persoanelor dezinteresate*, cu capacitate de exerciţiu deplină (*martori asistenţi*), pentru a atesta prin semnătură caracterul veridic al faptelor consemnate.

Respectiv, instanţa nu relevă dubiile ridicate cu referire la persoana martorului asistent şi în opinia instanţei nu ar afecta esenţial fondul cauzei, acestea fiind insignifiante în raport cu cauza cercetată, în absenţa altor omisiuni admise de agentul constatator.

În concordanţă cu cele expuse, instanţa precizează că dreptul la apărare nu este unul absolut şi în fiecare caz trebuie să se stabilească dacă, în lumina ansamblului procedurii, restricţia în cauză a privat inculpatul de un proces echitabil, iar în cazul în care acestuia i-au fost asigurate aceste garanţii până la examinarea cauzei în fond, în faţa unui tribunal, instanţa consideră că nu i-au fost aduse repercusiuni grave în drepturile esenţiale ale lui **Beregoi Elena**.

Subsecvent, din cercetarea actului menționat, instanța constată că agentul constatator a respectat prevederile art. 443 alin. (1) lit. a)-h) din Codul contravenţional.

Totodată, agentul constatator a descris în conținutul actului fapta contravențională, formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite, argument prin care instanţa nu a constatat incertitudini la descrierea faptei şi persoanei.

În același context, instanța reiterează că procesul verbal cu privire la contravenție, în sensul art. 442 Cod Contravențional, este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul, iar procesul verbal se încheie de agentul constatator pe *baza constatărilor personale* şi a *probelor acumulate*, în prezenţa făptuitoarei sau în *absenţa* acesteia, or, în atare circumstanţe, se concluzionează că, în procesul verbal cu privire la contravenție este necesar de a fi descrisă fapta, în așa fel ca învinuirea formulată să fie clară făptuitorului.

Sub aspectul temeiniciei procesului verbal cu privire la contravenţie, instanţa concretizează că dreptul unei persoane de a fi prezumată nevinovată și de a solicita acuzării să dovedească faptele ce i se impută, rezultă cert din art. 375 alin. (1) al Codului contravențional, potrivit căruia, persoana acuzată de săvârșirea unei contravenții se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod.

Totodată, instanța evidențiază că forța probantă a proceselor verbale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanța are obligația de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează și apreciază probatoriul.

În această ordine de idei, instanța remarcă că făptuitoarea **Beregoi Elena** este învinuită de comiterea contravenției prevăzute de art. 63 alin. (1) din Codul contravențional.

Respectiv, cu privire la starea de fapt fixată de agentul constatator în procesul verbal de contravenție și în corespundere cu art. 425 alin. (2), (3), (4), (5) al Codului contravențional, instanța de judecată reține că acuzarea şi-a susţinut poziţia prin următoarele probe: procesul verbal cu privire la contravenție cu seria/nr. MAI06 106866 din 04.10.2023; informație 112; raport din 25.09.2023; plângere din 25.09.2023; proces verbal privind actele de constatare din 25.09.2023; permisiune; proces verbal de cercetare la fața locului din 25.09.2023; planșă fotografică.

Instanța subliniază astfel că, fapta contravențională săvârșită de către făptuitor a fost constatată personal de agentul constatator și a fost inserată în procesul verbal cu privire la contravenţie cu seria/nr. MAI06 106866 din 04.10.2023.

Din analiza actului menționat, care în situația relatată *supra* și în condițiile art. 425 alin. (2) – (5) din Codul contravențional constituie o probă pertinentă și concludentă cazului, instanța a stabilit cu certitudine că, la data de 25.09.2023, la ora 09:14, aflându-se în mun. Chișinău, pe șos. Muncești 91, minorul ***** a.n. *****a deteriorat automobilul de model *****cu n/î *****, careva bunuri nu au fost sustrase din automobil, astfel aceasta nu și-a îndeplinit obligațiile de întreținere, educare și de instruire a copilului.

Prin urmare, din probele enunțate, denotă că anume **Beregoi Elena** a comis fapta constatată, adică a asigurat o educaţie necorespunzătoare a copilului.

În argumentarea tezelor, instanţa notează că reieșind din at. 18 alin. (2) al Legii privind drepturile copilului nr. 338-XIII din 15 decembrie 1994, părinţii sau persoanele subrogatorii legale poartă răspundere juridică pentru lipsa de supraveghere permanentă a copiilor de vârstă fragedă şi preşcolară.

În subsidiar, instanța mai statuează că Convenţia ONU privind drepturile copilului prevede în art.18 alin.(1) că statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii *părinţi* au responsabilităţi comune pentru *creşterea şi dezvoltarea copilului*, iar părinţii sau, după caz, reprezentanţii săi legali, *sunt principalii responsabili de creşterea şi dezvoltarea copilului*, aceştia trebuind să acţioneze, în primul rând, în interesul suprem al copilului.

La rândul său, conform art. 53 alin. (2) din Codul familiei, *părinţii* poartă răspundere, prevăzută de legislaţie, pentru neîndeplinirea sau *îndeplinirea necorespunzătoare* a obligaţiilor de îngrijire şi *educaţie* a copilului.

Respectiv, potrivit art. 60 alin. (1) şi (2) din acelaşi cod, părinţii au dreptul şi sânt obligaţi să-şi educe copiii conform propriilor convingeri, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau separat, dar tot ei poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală a copiilor şi au prioritate la educaţia lor faţă de oricare alte persoane.

În aceste condiţii, instanţa notează că anume părintele urma să vegheze activităţile copilului, mediul său social, grupurile de interese, frecvenţa şcolii şi timpul petrecut extraşcolar, la caz însă fiind neglijate de către mama **Beregoi Elena** a acestor obligaţii, care în concluzie au generat comiterea unor fapte grave, reieșind din vârsta minorilor implicați, or violența poate genera în consecință și alte urmări iremediabile, pentru ce părinții urmează să acorde o atenție deosebită educației și instruirii copilului.

De altfel, în accepţia instanţei, obligaţia de întreţinere a copiilor minori de către părinţi este o obligaţie primordială a membrilor de familie între care pot exista anumite raporturi de întreţinere, iar aceasta se datorează faptului că copiii minori sunt temporar incapabili să-şi asigure de sine stătător existenţa, mai mult ca atât, aceştia necesită a fi *educaţi şi învăţaţi* de a-şi satisface pe viitor, adică la atingerea vârstei de majorat, existenţa proprie.

Această obligaţie derivă din teza că familia reprezintă pentru el, la o scară primordială, o imagine a societăţii în care va trebui cândva să se integreze şi tot ea va lasa amprenta adâncă asupra personalităţii copilului orientând în partea viaţa sa, iar *a contrario*, în cazul neglijării obligaţiilor de intruire şi de educare a copilului la vârsta nominalizată, urmările se idetifică ulterior cele mai deseori în acţiuni delincvente etc.

În acest context, agentul constatator a făcut dovadă stării de fapt prin probele anexate la dosar și apreciate de instanțe, iar instanța reține că încheierea procesului verbal şi adoptarea

deciziei de sancţionare este una temeinică, iar fapta contravențională imputată făptuitorului a fost stabilită în acest caz, prin probe acumulate, care indică unanim în privinţa aceleiaşi versiuni de acuzare, pe când făptuitoarea la fel a expus poziţia de recunoaştere a vinei în procesul verbal cu privire la contravenţie, chiar dacă nu s-a prezentat în şedinţă de judecată.

Respectiv, fapta şi vinovăţia făptuitorului au mai fost stabilite şi cu ajutorul prezumției de legalitate a procesului verbal cu privire la contravenţie cu seria/nr. MAI06 106866 din 04.10.2023, actul fiind emis cu respectarea tuturor condițiilor de fond și de formă prevăzute de lege, dar și cu prezumția de veridicitate, adică reflectă în mod real ceea ce a stabilit autoritatea emitentă, prezumții consacrate expres în art. 425 alin. (2) și 442 alin. (1) din Codul contravențional, care în opinia instanței, sunt legale, în sensul pe care inclusiv instanța europeană îl dă acestei noțiuni.

În aceste condiţii, instanţa statuează în afara oricăror dubii, că într-adevăr fapta incriminată a avut loc, fiind comisă cu bună-ştiinţă şi respectiv cu vinovăţie de către **Beregoi Elena**, iar astfel, probele apreciate fiecare în parte și pe toate în ansamblul lor, coroborează între ele, se completeze unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială și dovedesc cert comiterea contravenției imputate acesteia, care se încadrează în limitele laturii obiective a contravenţiei prevăzute la articolul 63 alin. (1) a Codului contravenţional.

Pe lângă aceasta, instanța nu a determinat nici alte circumstanțe prevăzute în art. 441 al Codul contravențional, care ar înlătura răspunderea contravențională.

În continuare, instanţa reţine că dosarul contravențional în privința lui **Beregoi Elena** pe semnele contravenției prevăzute de art. 63 alin. (1) din Codul contravențional a fost expediat în instanța de judecată pentru examinare în fond, fără a fi recomandată aplicarea unei sancţiuni in concreto şi fără a obţine poziţia făptuitorului în acest sens.

În acest caz, potrivit art. 7 din Codul contravențional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod, iar conform prevederilor art. 41 alin. (1), (2) din acelaşi cod, sancţiunea contravenţională se aplică în funcţie de caracterul şi de gradul prejudiciabil al contravenţiei, de caracteristica persoanei şi de circumstanţele atenuante şi agravante, iar faţă de persoana a cărei vinovăţie este dovedită se aplică o sancţiune echitabilă, în limitele şi în conformitate cu dispoziţiile codului contravenţional.

Astfel, în calitate de circumstanțe atenuante instanța de judecată apreciază în contextul art. 42 alin. (2) din Codul contravenţional, comiterea pentru prima dată a unei fapte contravenționale, deoarece la materialele cauzei nu au fost administrate probe contrare şi nici nu s-a invocat faptul dat, precum şi recunoaşterea vinei expuse în procesul verbal cu privire la contravenţie, iar în calitate de circumstanţe care ar agrava răspunderea făptuitorului, instanţa de judecată nu identifică nici un argument în acest sens.

Respectiv, *sub aspectul individualizării pedepsei*, instanța de judecată precizează că, va fi administrată în limitele impuse de art. 30 alin. (2) din Codul contravențional și în limitele stabilite de art. 63 alin. (1) din Codul contravențional, or în conformitate cu art. 22 din Constituția Rep. Moldova, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos, iar la momentul comiterii şi în prezent, contravenţia incriminată prevedea o sancţiune *cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 15 la 25 de ore.*

Instanța de judecată mai evidențiază că orice sancțiune juridică, inclusiv cea contravențională, nu reprezintă un scop în sine, ci un mijloc de reglare a raporturilor sociale, de formare a unui spirit de responsabilitate, iar pentru aceasta nu este nevoie ca în toate cazurile sa

se aplice sancțiunea maximă, or sancțiunile juridice constituie nu mijloace de răzbunare a societății, ci de prevenire a săvârșirii faptelor ilicite și de educare a persoanelor vinovate.

La fel, conform art. 37 alin. (3) din Codul contravenţional, munca neremunerată în folosul comunităţii poate fi aplicată doar persoanelor care acceptă să execute o asemenea sancţiune, cu excepția contravenției prevăzute la art. 78^1, pentru care acordul persoanei nu este necesar.

În baza celor enunțate *supra*, având în vedere circumstanțele cauzei şi faptul nerecunoaşterii vinovăției de către făptuitor, prin prisma art. 42 alin. (2) din Codul contravenţional, instanța de judecată constată vinovăția lui **Beregoi Elena**, în comiterea contravenției prevăzute de art. 63 alin. (1) din acelaşi cod și îi aplică făptuitoarei o sancțiune sub formă de amendă în cuantumul minim aplicabil, de 6 unităţi convenţionale, după cum statuează imperativ sancţiunea normei speciale şi care reprezintă echivalentul sumei de 300 lei.

De asemenea, instanţa va informa pe **Beregoi Elena** că în conformitate cu prevederile art. 34 alin. (3) din Codul contravenţional, aceasta va fi în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plăteşte în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale, iar în acest caz se consideră că sancţiunea amenzii este executată integral, cu excepţia cazului în care a fost contestată decizia de aplicare a sancţiunii contravenţionale şi contravenientul nu şi-a retras cererea de contestare a deciziei, emisă asupra cauzei contravenţionale, până la cercetarea judecătorească.

În acest mod, la cazul dedus judecării cauzei, instanţa apreciază că făptuitoarea este susceptibilă de executarea unei pedepse, având împlinită vârsta de 18 ani, dar totodată consideră că în privinţa lui **Beregoi Elena** a putut fi aplicabilă o sancţiune cu un grad mai redus de severitate şi la limita minimă a acesteia, în cuantumul nominalizat, or instanţa nu manifestă intenţia agravării situaţiei făptuitorului, ci doar pedepsirea sa corespunzător faptei comise de acesta.

În conformitate cu prevederile art. 34, 395, 400 alin. (5), 443, 452-458, 460 şi 462-463 din Codul contravențional, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ş t e:

Se recunoaşte vinovată **Beregoi Elena**, în comiterea contravenției prevăzute de art. 63 alin. (1) din Codul contravențional și i se aplică acesteia o sancțiune cu amendă în cuantum de 6 (şase) unităţi convenţionale, ce reprezintă echivalentul sumei de 300 (trei sute) lei.

Se explică lui **Beregoi Elena** că, în conformitate cu art. 34 alin. (3) din Codul contravențional, este în drept să achite jumătate în amenda stabilită, dacă o plăteşte în cel mult 3 (trei) zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale, iar în acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs, în termen de 15 zile, la Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

Președintele ședinței,
judecătorul **Radu Grecu**